

Handläggare
Emma Braconier
Telefon: 08-508 14 552

Till
Enskede- Årsta- Vantörs
Stadsdelsnämnd

Förslag till revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd- svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på remissen

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Gunilla Ekstrand
Avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har reviderat riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd. Kommunstyrelsen ger stadsdelsförvaltningarna möjlighet att yttra sig över riktlinjerna. Svaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30:e juni 2013.

Förvaltningen välkomnar riktlinjerna och att handläggningsprocessen har fått en utökad plats. Förvaltningen ställer sig bakom de föreslagna riktlinjerna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt svar på remissen om förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Svaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30:e juni 2013.

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd beslutades av kommunfullmäktige 2010-05-24. Sedan 2010 har lagstiftningen förändrats, nya domar och JO beslut har tillkommit. De granskningar som stadens

socialtjänstinspektörer har genomfört har visat att det har funnits behov av att förtydliga handlägningsprocessen.

Ärendet

De föreslagna riktlinjerna reglerar och förtydligar lagstiftningen gällande arbetet med ekonomiskt bistånd. De föreslagna riktlinjerna innehåller sju kapitel. Det första handlar om uppdraget, det andra om handlägningsprocessen, det tredje om utredningen, det fjärde om olika grupperns förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd, det femte om försörjningsstöd, det sjätte om bistånd till livsföring i övrigt och det sista kapitlet är bilagor.

Utifrån socialtjänstinspektörernas rapporter under 2012 har kapitlet som beskriver handlägningsprocessen tillkommit. Kapitlet beskriver tydligare flödet från ansökan, utredning, insats och uppföljning och vad som ska ingå i varje del av handlägningsprocessen. I kapitlet förtydligas socialtjänstens ansvar för att motivera den enskilde till egen försörjning genom socialtjänstens ansvar att utreda och tillhandahålla individuellt anpassade insatser för den enskilde. De föreslagna riktlinjerna betonar även vikten av den enskildes delaktighet genom hela handlägningsprocessen.

Ytterligare förändringar är:

Socialstyrelsens föreskrifter, allmänna råd m.m.

Riktlinjerna har i flera delar ytterligare anpassats efter Socialstyrelsens vägledningar, till exempel i fråga om regler som gäller för egna företagare och ansökan om ID-kort.

JO och domar

Skrivningarna i riktlinjerna har anpassats utifrån domar och uttalanden av JO som kommit senare än 2010-05-24. Exempel på avsnitt som påverkats är rutinerna för hembesök och kontoutdrag (se nedan).

Ny lagstiftning

Nyttillkommen lagstiftning som påverkar handläggningen av ekonomiskt bistånd har arbetats in i riktlinjerna. De största förändringarna är tillkomsten av lex Sarah och etableringsreformen (se nedan).

Lex Sarah

Den 1 juli 2011 infördes nya bestämmelser om lex Sarah i socialtjänstlagen. Ett avsnitt om detta har lagts in i förslaget till nya riktlinjer.

Barnperspektivet har ytterligare förtydligats

Det har också lyfts fram att berörd förälder ska göras delaktig i analysen av barnets bästa kopplat till beslutet.

Prostitution

Ett stycke om sökanden som befinner sig i prostitution har lagts till under avsnittet ”Kvinnofrid”.

Hembesök

Med anledning av uttalanden från JO har det förtydligats att hembesök måste motiveras utifrån varje sökandes individuella situation.

Kontoutdrag

Med anledning av uttalanden från JO har det förtydligats att om den sökande så önskar har han eller hon möjlighet att stryka uppgift om vad en betalning avser och socialtjänsten kan enbart vid särskilda skäl begära att den sökande redovisar även vad betalningarna avser.

Värnplikt

Samtliga skrivningar som rör värnplikt har tagits bort då detta inte längre är aktuellt.

Boende och hushållstyper

Förtydliganden har gjorts i de stycken som rör bostad, boende och hushållstyper då handläggare i flera fall uppfattat de tidigare skrivningarna som för otydliga.

Olika gruppers förutsättningar för rätt till bistånd

Förtydliganden har gjorts, främst rörande företagare där en anpassning gjorts till Socialstyrelsens skrivningar och EU-medborgare där den tidigare texten ibland missuppfattats eller upplevts som snårig.

Etableringsreformen

Den nyttillkomna etableringslagen och hur den påverkar handläggning och bedömning av ekonomiskt bistånd för flyktingar har förts in i riktlinjerna.

Nödprovning och akut bistånd

Förtydliganden har gjorts bland annat rörande handläggningen och när nödprovning ska ske.

Begravningskostnader

Avsnittet har förtydligats och anpassats till Socialstyrelsens vägledningar vad gäller kostnadsposter som ingår i de 50 % av prisbasbeloppet som är satt som det tak som biståndet som regel inte bör överstiga.

Bredbandskostnader

Utiifrån beslut i budget 2013 har ett stycke lagts till om att bistånd till bredbandskostnader ska beviljas till familjer med barn som går i skolan och som har den kostnaden.

Stämpelavgifter/identitetskort

Stycket har förtydligats och anpassats efter Socialstyrelsens vägledningar där det föreskrivs att ID-kort ska beviljas vid behov.

Spelberoende

Avsnittet om spelberoende har förtydligats och stämts av mot stadens riktlinjer för missbruk.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom Avdelningen för Individ och familjeomsorg vuxna.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen välkomnar de nya riktlinjerna. Sammantaget anser förvaltningen att riktlinjerna är bra disponerade, det är lätt att hitta i dokumentet och handläggningsprocessen har tydliggjorts och utökats. Det kommer att bli lättare för nyanställd personal att sätta sig in i arbetsuppgifterna och de kommer att kunna använda sig av riktlinjerna som en uppslagsbok för hur de ska gå vidare i en utredning. Det är viktigt med tydliga rutiner i riktlinjerna för att möjliggöra att de individer som möter socialtjänsten i Stockholms stad behandlas så lika som möjligt. Bland annat har rutinerna för hembesök förtydligats och även har avsnittet kring hemutrustning utökats vilket förvaltningen är positiva till. Målgruppen som ingår i etableringsreformen är en återkommande fråga och det är bra att den har förtydligats i riktlinjerna.

Förvaltningen ser positivt på att den enskildes delaktighet i större utsträckning än tidigare framhålls i riktlinjerna och att den enskilde ska vara delaktig i framtagandet av

förändringsplan och att förändringsplanen regelbundet ska följas upp.

Förvaltningen delar inte formuleringen kring att många av de som har behov av ekonomiskt bistånd är oförhindrade att ta ett arbete direkt. Många av de som söker ekonomiskt bistånd har svårigheter som de behöver få hjälp med innan de kan ta ett arbete. Det kan röra sig om rehabilitering, arbetsträning eller utbildning.

Vårdbidraget som beviljas och utbetalas av Försäkringskassan är uppdelat i två delar, en skattepliktig del och en del för beräknade merkostnader för barnet. Det är endast vårdbidraget och inte merkostnader som överstiger 8010 kr som ingår i beräkningen av det ekonomiska biståndet och som därmed reducerar biståndet. Försäkringskassan ersätter endast merkostnader över 8 010 kr per år. Om beloppet understiger 8 010 kr ingår merkostnaderna i vårdbidraget och summan tas med i beräkningen av det ekonomiska biståndet. Förvaltningen efterfrågar att det ingår i riktlinjerna hur merkostnader som understiger 8010 kr ska hanteras så att det enskilda barnet och familjen inte drabbas. Om ett barn har behov av merkostnader på 8 010 kr per år är det 667 kr per månad vilket är en ansevärd summa pengar för en barnfamilj som har ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen ställer sig i övrigt bakom de föreslagna riktlinjerna.

Bilaga

Remissen ”Förslag till revidering av riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd”.